

Tiedote 17.8.2004

RAAKAPUUN TUONTI KOLMINKERTAISTUNUT 1990-LUVUN ALUSTA – TUKKIPUUN OSUUS KASVANUT

Raakapuun tuonti Suomeen on kolminkertaistunut 1990-luvun alun jälkeen ja on nyt yli 16 miljoonaa kuutiometriä vuodessa. Tuontipuu muodosti viide nneksen metsäteollisuuden raakapuun kokonaiskäytöstä vuonna 2003. Noin 85 prosenttia tuontipuusta tulee Venäjältä. Tuontipuun tavaralajijakauma on monipuolistunut ja erityisesti havutukkipuun osuus on kasvanut. Koivukuitua, joka muodostaa puolet tuonnista, ei ole saatu riittävästi kotimaasta, ja sen tuonti on näin ollen täydentänyt kotimaista tarjontaa. Tuontihavupuu puolestaan kilpailee kotimaisen puun-tarjonnan kanssa ja korvaa kotimaista raaka-ainetta metsäteollisuudessa.

Puuntuontia koskevat uusimmat tutkimustulokset on juuri julkaistu Metsäntutkimuslaitoksen julkaisussa 'Puun tuonti Suomeen ja Itämeren alueen metsäsektorin kehitys'. Julkaisussa kuvataan Suomen raakapuun tuonnin rakennetta, tuonnin ja kotimaan puumarkkinoiden yhteyksiä sekä arvioidaan tuonnin kehitysvaihtoehtoja ja tuontipuun tulo- ja työllisyysvaikutuksia Suomen kansantalouteen. Lisäksi julkaisussa tarkastellaan metsäsektorin kehitystä ja tulevaisuudennäkymiä Itämeren alueen maissa. Julkaisu perustuu Metsäntutkimuslaitoksen ja Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen yhteistutkimukseen.

Kotimaista puuta korvaava puuntuonti vähentää työllisyyttä ja tuloja Suomen metsätaloudessa, mistä koituvat välilliset menetykset kohdistuvat lähinnä maaseudulle. Kansantalous taas hyötyy kotimaista puuntarjontaa täydentävän tuontiraakapuun käytöstä metsäteollisuuden tuotannossa sekä välittömästi että välillisesti. Kansantalouden kannalta on edullista myös jalostaa tuontipuu mahdollisimman pitkälle, koska jalostusasteen nousu lisää lopputuotteen arvoa siihen sisältyvän työn ja muiden kotimaisten panosten kautta.

Metsäteollisuuden tuotannon kasvaessa raakapuun ulkomaankauppa Itämeren alueella lisääntyi huomattavasti vuodesta 1995 vuoteen 2001. Jatkossa metsäteollisuuden tuotannon ja raakapuun ulkomaankaupan voidaan ennakoida lisääntyvän ehkä kuitenkin hidastuen. Suurimmat puunkäytön lisäysmahdollisuudet ovat Venäjällä ja Baltian maissa. Luoteis-Venäjällä hakkuumahdollisuuksien lisäystä rajoittavat sekä metsäteiden puute että metsien vuokrauksen ja hakkuuoikeuksien myynnin ongelmat. Ulkomaiset sahainvestoinnit Venäjällä ja Baltian maissa parantavat puuvarojen hyödyntämisen mahdollisuuksia sekä kuitupuun ja saharakkeen ulkomaankaupan edellytyksiä.

Kilpailu tukkipuusta kiristyy edelleen Itämeren alueella. Sekä tuontitukin että kotimaisen tukin hintoihin kohdistuu korotuspaineita. Kuitupuuta ja haketta on sen sijaan entistä enemmän tarjolla. Kuidun reaali hinnat saattavat edelleen laskea, ellei paperin kulutus ala kasvaa nopeasti Venäjällä ja Itä-Euroopan maissa. Puukauppatulot ja metsätalouden kannattavuuden kehitys Suomessa perustuvat yhä enemmän eri puutavaralajien kysynnän ja suhteellisten hintojen muutoksiin.

Lisätietoja:

Metla / Joensuun tutkimuskeskus

- Pekka Ollonqvist, p. 010 211 3050, pekka.ollonqvist@metla.fi,
- Anne Toppinen p. 010 211 3181, anne.toppinen@metla.fi,
- Mikko Toropainen p. 010 211 3039, mikko.toropainen@metla.fi

Pellervon taloudellinen tutkimuskeskus (PTT)

- Ritva Toivonen, p. 09-3488 8412, ritva.toivonen@ptt.fi

Julkaisu: Puun tuonti Suomeen ja Itämeren alueen metsäsektorin kehitys. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 925. 122 s. Tilaukset: Metla, Kirjasto, puh. 010 211 2084, Fax 010 211 2201, kirjasto@metla.fi. Hinta 15 €.